

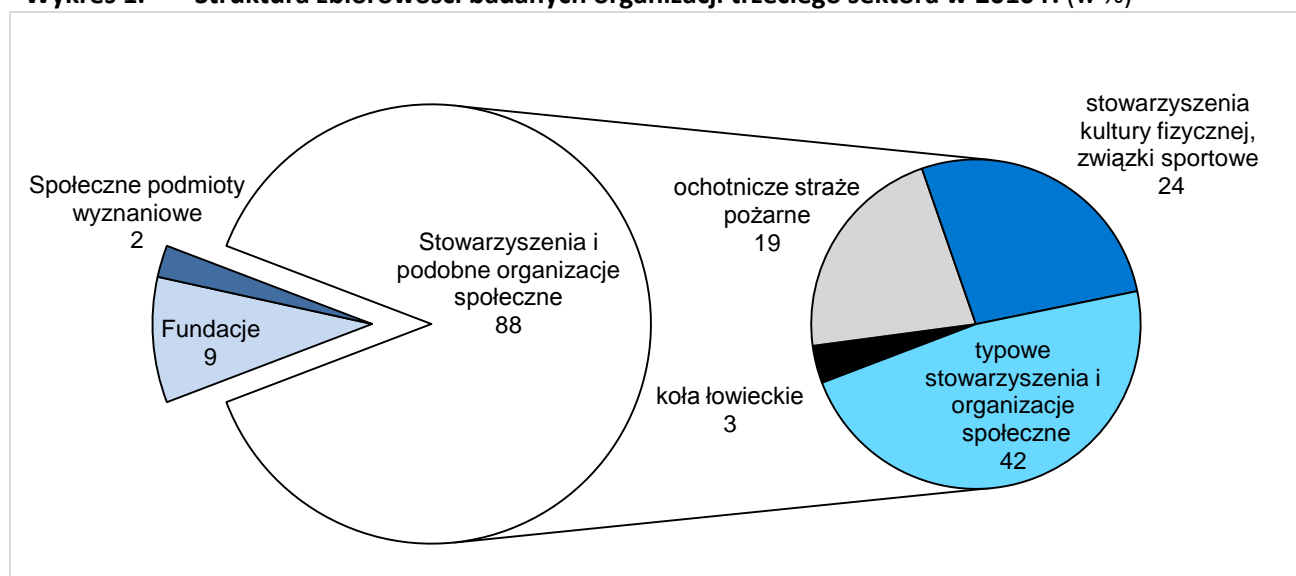
Podstawowe dane o stowarzyszeniach, podobnych organizacjach społecznych, fundacjach oraz społecznych podmiotach wyznaniowych działających w 2010 roku (SOF-1) - wstępne wyniki

Liczba organizacji

W 2011 r. GUS zrealizował kolejną edycję badania *Fundacje, stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych*.

Wyniki badania przeprowadzonego przy użyciu formularza SOF-1 wskazują, że w 2010 r. działało 76,8 tys. organizacji, wśród których 67,9 tys. stanowiły stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, 7,1 tys. – fundacje, a 1,8 tys. – społeczne podmioty wyznaniowe. Co dziesiąta z objętych badaniem organizacji trzeciego sektora posiadała status organizacji pożytku publicznego (OPP) – było ich 7,3 tys.

Wykres 1. Struktura zbiorowości badanych organizacji trzeciego sektora w 2010 r. (w %)*

*Dane na wykresie nie sumują się do 100% ze względu na zaokrąglenia.

Najliczniejsza z trzech wymienionych zbiorowości, tj. stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, dzieli się na cztery rodzaje organizacji: stowarzyszenia kultury fizycznej i związki sportowe (18,4 tys.), ochotnicze straże pożarne (14,8 tys.), koła łowieckie (2,5 tys.) oraz typowe stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne (32,2 tys.).

Zasięg działalności

Wśród stowarzyszeń, podobnych organizacji społecznych, fundacji i społecznych podmiotów wyznaniowych dominowały podmioty prowadzące działalność na małym terenie – na obszarze nie większym

niż jedna gmina działało 38% jednostek, a w granicach pojedynczego powiatu działalność prowadziło 23% jednostek. Organizacje obejmujące swoją działalnością województwo stanowiły 18%, a cały kraj – 15%. Pozostałe 6% organizacji prowadziło działalność wykraczającą poza granice kraju.

Rodzaje i dziedziny działalności statutowej

Wśród badanych organizacji trzeciego sektora zdecydowanie przeważały podmioty prowadzące wyłącznie nieodpłatną działalność statutową (73%). Na drugim miejscu znalazła się grupa jednostek, które prowadziły odpłatną działalność statutową, ale nie prowadziły działalności gospodarczej (19%). Natomiast organizacje prowadzące oprócz działalności statutowej także działalność gospodarczą stanowiły jedynie 8% zbiorowości.

Wykres 2. Badane organizacje trzeciego sektora aktywne w 2010 r. według wybranej dziedziny działalności statutowej określonej za pomocą pierwszego, najważniejszego pola działalności (w %)

W ramach swojej działalności statutowej¹ w 2010 r. badane organizacje najczęściej prowadziły działania w dziedzinach: *sport, turystyka, rekreacja, hobby* (32%); *pomoc społeczna i humanitarna, ratownictwo* (27%), *kultura i sztuka* (12%).

Baza członkowska i praca społeczna

Aktywne organizacje objęte sprawozdaniem SOF-1 wykazały, że na koniec 2010 r. posiadały łącznie 9,1 mln członków.² Wśród członków tych organizacji wyższy udział mieli mężczyźni (63%) niż kobiety (37%).

¹ Najważniejsza dziedzina działalności statutowej została określona na podstawie najważniejszego pola działalności statutowej spójnego z Międzynarodową Klasyfikacją Organizacji Non-Profit (International Classification of Non-profit Organizations - ICNPO).

² W przypadku fundacji oraz innych organizacji, które nie zrzeszają osób fizycznych wzięto pod uwagę liczbę członków ich organów koleżeńskich. Ponadto liczba członków podanych przez badane organizacje nie przekłada się bezpośrednio na sumę osób przynależących do organizacji w skali kraju, gdyż poszczególna osoba mogła być równocześnie członkiem wielu organizacji.

Korzystanie z pracy społecznej³ wykazało 72% badanych organizacji trzeciego sektora. Wśród organizacji, które z takiej pracy korzystały średnia liczba wolontariuszy wyniosła 32 osoby.

Praca płatna

Badane organizacje trzeciego sektora na koniec 2010 r. były głównym miejscem pracy dla 103 tys. osób, a jeśli wziąć pod uwagę osoby, dla których te organizacje nie były głównym miejscem pracy, chociaż były one zatrudnione również na podstawie umowy o pracę, to liczba ta wzrosła do 123 tys. osób. Udział stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji oraz społecznych podmiotów wyznaniowych w całym zatrudnieniu w gospodarce narodowej na koniec 2010 r. wyniósł 0,7%, zaś w sektorze prywatnym - 1,0%.

Zatrudnienie w badanych organizacjach charakteryzuje się wyraźną feminizacją. Prawidłowość ta wystąpiła również w roku 2010 – aż 73% zatrudnionych stanowiły kobiety. Osoby niepełnosprawne stanowiły ponad 5% (tj. 6,8 tys.) zatrudnionych, podczas gdy w całym zatrudnieniu w gospodarce narodowej ich udział wynosił niespełna 4%.

Większość badanych jednostek działała wyłącznie w oparciu o pracę społeczną. Brak korzystania z płatnego personelu deklarowało 62% z nich. Te organizacje, które korzystały z pracy płatnej częściej decydowały się tylko na umowy cywilnoprawne (umowy-zlecenia, umowy o dzieło, itp.) – 23%, niż na zatrudnienie w ramach umowy o pracę – 15%.

Zróżnicowanie badanych organizacji pod względem liczby osób zatrudnionych było bardzo duże. Choć średnia liczba pracowników etatowych w organizacjach zatrudniających wyniosła 12 osób, to jednak połowa z tych organizacji zatrudniała nie więcej niż 3 osoby.

Przychody

Roczne przychody nieprzekraczające 10 tys. złotych wykazało aż 41% badanych podmiotów, przychody między 10 tys. a 100 tys. złotych - 37%, natomiast przychody mieszczące się w przedziale od 100 tys. do 1 mln złotych osiągnęło 17% organizacji. Najmniejszą grupę tworzyły jednostki o przychodach powyżej 1 mln złotych – stanowiły one zaledwie 4% objętej badaniem zbiorowości.⁴

Badane organizacje trzeciego sektora charakteryzowały się bardzo dużym rozwarstwieniem pod względem wielkości posiadanych zasobów finansowych. Średnia wysokość rocznych przychodów w 2010 r. obliczona dla wszystkich badanych jednostek wyniosła 247 tys. złotych, jednak w połowie organizacji roczny budżet nie przekroczył 17 tys. zł.

Dynamika potencjału zbiorowości stowarzyszeń, podobnych organizacji społecznych i fundacji⁵

Wyniki badań dotyczących lat: 2005⁶, 2008 i 2010 wskazują na szybki wzrost potencjału ekonomicznego stowarzyszeń, podobnych organizacji społecznych i fundacji przy umiarkowanym wzroście

---

³ Praca społeczna jest to praca świadczona dobrowolnie i bez wynagrodzenia zarówno przez członków organizacji jak i osoby nie będące członkami.

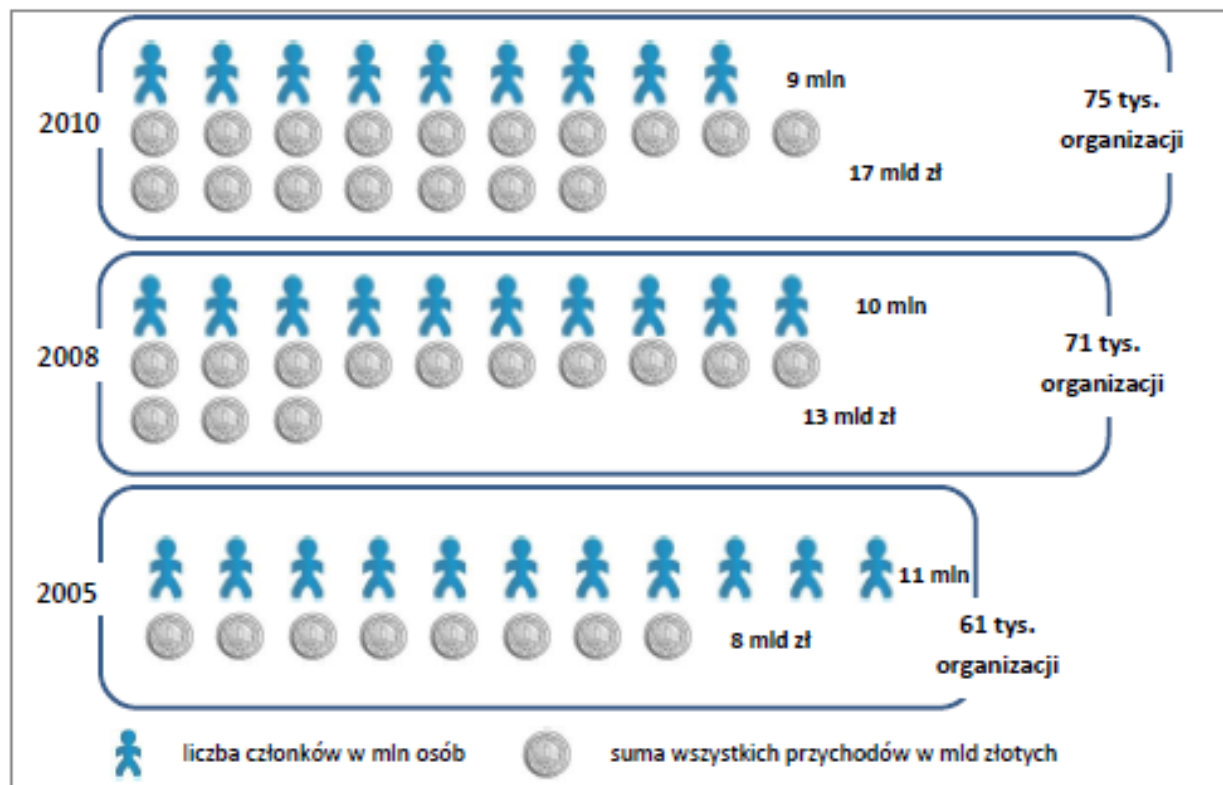
⁴ Odsetki nie sumują się do 100% ze względu na zaokrąglenia.

⁵ Dane o dynamice nie obejmują społecznych podmiotów wyznaniowych.

⁶ Dane za rok 2005 pochodzą z badania sfinansowanego z EFS przeprowadzonego przez Instytut Studiów Politycznych PAN w ramach Partnerstwa na rzecz rozwoju „Tu jest praca”.

liczby działających organizacji tego typu i występującym jednocześnie spadku liczby ich członków. W ciągu lat 2005-2010 liczba działających stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych oraz fundacji zwiększyła się o 22%, przychody wzrosły aż o 108%, natomiast baza członkowska skurczyła się o 18%.

Rysunek 1. Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne oraz fundacje – zmiany w liczebności, potencjale członkowskim i finansowym (2005, 2008 i 2010)

Zarówno wzrost dochodów jak i spadek liczby członków dotyczyły przede wszystkim dużych organizacji. Natomiast grupa jednostek o mniejszym potencjale finansowym i członkowskim wykazywała większą dynamikę w zakresie liczby działających organizacji.

* * *

Szerszy zakres informacji wynikowych z badania *Fundacje, stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne Kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych za 2010* zostanie zaprezentowany w publikacji *Stowarzyszenia, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego oraz organizacje pracodawców w 2010 r.*, która ukaże się w IV kwartale br.

Opracowanie:

Dep. Badań Społecznych i Warunków Życia GUS⁷
we współpracy z Urzędem Statystycznym w Krakowie

⁷ W razie pytań prosimy o kontakt: Wydział Badań Gospodarki Społecznej - tel. 22 608 31 79, k.gos-wojicka@stat.gov.pl